

VEJEN MUSEUM

MALEREN

JENS LUND

UDSTILLING I ANLEDNING AF KUNSTNERNES 100-DAG.

KERAMIKEREN

NELL BERNARD

UDSTILLING AF SKULPTUR-KRUKKER

Fernisering søndag den 21. november kl. 10.00
Åben 21. november til 5. december daglig 14,00-17,00
Fredag desuden 19,00-20-30. Mandag lukket.

Gratis entre:

Museums- og Kunstforeningen for Vejlen og Omegn

Jens Lund.
1871 - 1971

Fra Eckersbergs tid stod dansk kunst i gæld til den franske, ikke mindst under naturalismen i 1880'erne bekræftedes denne forbindelse frugtbart. P.S. Krøyers elevforhold til Bonnat's skole blev gennem hans egen lærergerning betydningsfuld for udviklingen af pleinair- og valørmaleriet under hjemlige himmelstrøg, mens indtrykkene fra impressionismen først sent og kun indirekte satte spor.

Også i 90'erne søgte en del, men egentlig ikke mange af vore billedkunstnere til Paris, og af disse kun enkelte i erkendelse af at noget nyt var ved at bryde frem. Post - impressionismens og symbolismens kunstneriske idealer, som under stærk literær påvirkning tilsigtede oplevelse af tingene indefra, især på de stemninger og følelser, som mødet med virkelighed vækker i sindet og som søgtes udtrykt i symboler og gennem forenkling og stilisering af formsproget, kunne ellers nok friste de yngste - men driften mod det fortænkte, dybsindige og usundt mysteriøse, som dette indebar, lå som helhed ikke for dansk mentalitet. Symbolismens indflydelse bekræftede sig kun sekundært hos Den frie kunstnere, som ellers stod bevægelsen nærmest, men af disse gik i de tidlige halvfemserår kun J. F. Willumsen helhjetet ind for den. For dansk kunstliv forblev det specifikt symbolistiske som helhed nærmest et dubiøst begreb.

Anderledes forholdt det sig for de få danske kunstnere, som henhodt århundredeskiftet, mere eller mindre fastboende i Paris, lod sig absorbere af byens kunstliv, den i dansk kunsthistorie oversete kreds, som i 90'ernes sidste halvdel samledes hos Hans-Jacobsen i dennes atelier i Bvd. Arago, tegneren Johs, Holbek og Jens Lund samt billedhuggeren Rudolph Tegner. På forskellig vis blev for disse den symbolistiske målsætning afgørende, omend frugtbarst for Hansen - Jacobsen, hvis store skulpturer fra disse år, "Skyggen", "Natten", "Militarismen" og "Trolden" efter deres ide og stil tolker nog væsentligt i tiden i en uomtvistelig ægtefødt kunstnerisk form. For den 10 år yngre Jens Lund, der var af et lettere gemyt foruden økonomisk uafhængig, blev mødet med kunsthåndværkets art nouveaustil bedre kendt som jugendstilen mere afgørende. Ubesværet af sine kollegers akademiske ballast men med

en medfødt sans for det dekorative, som han havde taget i arv efter faderen, en kendt hofsnedkermester, droges han mod symbolismens overvejende dekorative sider og skabte sig hurtigt en elegant og legende stil.

En stil som en samtidig referent slående har karakteriseret som: en udtryksform med forkærlighed for linien, med lyst til at tale i sindbilleder, til at virke gennem det suggestive, en bleg og sart kunst med behov for flygtige stemninger, i sær ligegyldighed overfor omgivelserne, men med des større glæde ved de fornemmelser, den vækker i sindet. En kunst gennemtrængt af dekadencebevidsthed, men samtidig mærkelig passionsløs, mere antydende end fortællende, men altid perfektibelt æstetiseret.

Man kunne hertil føje: en kunst uden forankring i noget åndeligt leje og uden anden autoritet end den, der rummes i symbolets egenverdi.

Lund første bogværk "Levende Blomster" blev en let anretning. Det røber ved titlen en klar symbolistisk litterær inspiration. Distanceringen fra virkeligheden er bevidst gennemført, de i spinkel streg og laving udførte illustrationer, der med meget hvidt omkring er drysset over bogens sider, er blevet til arabesker, som under betetnelserne: "Cyklende Blomst", "Levemands Blomst" "Skøge Blomst" på elskværdig vis sindbilledliggør menneskelige situationer og typer.

En mere fabulerende tone ansloges nogle år senere i værket "Livets Skove", som Vilh. Wanscher kaldte "Dürerske mægtige i fantasien". I deres ungdommelige stejlhed og alvor bekræfter de et umiddelbart forhold til det symbolistiske, som er usædvanligt i tidens overvejende dekadente illustrationskunst. Utvivlsomt ydede den 30 årige Jens Lund med disse tegninger sit livs bedste.

I "Drømmerens Bog", der udkom i 1915, møder vi en fabulant af mere bevidst æstetiserende statur. Det dekorative er her trængt tilbage, vegetationen blevet til indgætning om fantasimiljøer, arkadiske landskaber og mytologiske figurfremstillinger med blegsottige kvindetyper eller bibelske motiver, madonnaer med barnet og korsvisioner. I det tegneriske tøber de større teknisk kunnen, i det grafiske tillige større differentiering i brugen af det sorte og hvide, som leder tanken hen på kniplingsmønstre i spanske mantiller. De er besværende dygtigt gjort, men tangerer det sentimentale.

Med art nouveaustilens hurtige opløsning i årene gør første verdenskrig, erkendte Lund sin opgave som illustrationskunstner som udtømt.

Et tilfælde bragte ham i sommer 1916 til Marstal, hvor han fængsledes af livet på havnen, dets mennesketyper og skibe. Under stadig tilbagevendende besøg tog hans udtryksform herefter retning mod en noget tør realisme, som han fastholdt til sin død i 1924.

Det er ikke for aspekt, han vil huskes, men som den fantasifulde illustratør - på godt som mindre godt skønånden, der villigt betalte hvad det koster at leve sin tid ud, fuldt og helt.

- o O o -
- - - O - - -

Tegninger og akvareller:

1. Cirkulært felt med blå blomst. Akvarel 1896
2. Lilie. Akvarel 1919
3. "Forjættelsens Stjerne" . Tusch 1914
4. Stiliseret blomst. Akvarel
5. Personlighedens Skov". Tusch 1900
6. "Synernes Skov". Tusch 1900
7. "Sejrens Skov". Tusch 1900
8. "Fortvivlelsens Skov". Tusch 1900
9. "Håbløshedens Skov".Tusch 1900
10. Illustration til digt af Charles Baudelaire: "Mon ame voltige..."
Tusch og akvarel 1901
11. "Jacobs Syn, genesis I , 28". Tusch 1900
12. "Mens Milliarder af Kloder gå til grunde" .Tusch 1899
13. "Ildkugle". Tusch Tusch 1899 (?)
14. "Crescendo". Tusch 1906
15. Fantasilandskab. Tusch 1904
16. "Søvnens Blomst". Tusch og guldbronce 1899
17. Port. Vignet. Tusch 1898
18. "Sørgende Blomster". Tusch 1898
19. "En Skøge Blomst". Tusch 1898
20. "En cycklende Blomst". Tusch 1898
21. Illustration til Edgar Poe's: Dreams. Tusch 1921
22. Pendant til foregående nummer. Tusch 1921
23. Studie af iris og æblerose. Akvarel 1923
24. Afrodite. Tusch og akvarel 1905
25. "Oh Mørke, som fortærer Verdener". Tusch 1904
26. Sakuntala. Tusch 1900
27. "Hilset være dem, der ikke kommer". Tusch 1906
28. Arabesk med fantasilandskab. Akvarel
29. "Duft, der synger -Flammer, der ler" Tusch 1903-04
30. Vase. Dekorativt udkast. Akvarel 1920
31. Dekorativt felt med orientalsk motiv. Akvarel 1920
32. Skib på bedding, Marstal. Tusch 1916
33. Ribe domkirke. Radering 1916
34. Subiaco. Bly 1902

Rudolph Tegner: Buste af Jens Lund. Bronze.

Nell Bernards keramik er frodig og munter, fri fantasi i forbavsende former med krukken som udgangsform, der dog ofte antager eventyrlige former, der måske er stik imod den almindelige opfattelse af god design. Ofte ligner tingene eksotiske, tørrede frugter. Alt er muligt for Nell Bernard, og hendes fantasi er stor og sprælsk. Hun bygger sine ting utraditionelt op, de buler og slingrer og puster sig op. De stærke farver får leret til at udvikle sig selv, virkningen er raffineret og forunderlig. De keramiske arbejder er spændende i deres bugtninger og hele form, men nogen symmetri finder man langt fra, men de er udført med en artistisk evne, hvor intet stivner. Hendes tekniske kunnen er allieret med et absolut frit og storladent skabersind, der imponerer. Glasurerne udnyttes med en magtfuld spontanitet, der får livet til at krible og vokse frem, arbejde sig op af leret som mærkelige knoppe og vildskud i farver så enkelt, at alt kommer ned på et jordnært plan. I nogle af sine arbejder er Nell Bernard tydeligt inspireret af sin store interesse for afrikansk kunst.

Udstillinger bl. a. Galerie Humlehaven, Fyn, Lyngby Kunstforening, Vejle Museum og Kunstforening, Centralbiblioteket, Nyk. F. , Galerie Westing, Odense, Kunstnernes Påskeudstilling, Århus og Å-udstillingen 1971.

Fortegnelse over udstillede genstande:

40. Palermogrotten 1971. 22cm.....	600 kr.
41. Noc 1971 39cm.....	800 "
42. La Main blanche 1971 44cm.....	800 "
43. Sort-hvid krukke 1971 44cm.....	700 "
44. Dobbeltkrukke med irgroent 1971 42cm.....	800 "
45. I.B.M. 1971 39cm.....	500 "
46. Evighedens arm 1971 32cm.....	550 "
47. Co 1971 27cm.....	300 "
48. Bidule nr. 1 , 1971 20cm.....	150 "
49. Figure tragique 1971 39cm.....	700 "
50. Uopslidelig lagkage 1971 46cm.....	privateje
51. Chinois 1971 36cm.....	300 "
52. Kalabas II 1971 68cm.....	800 "
53. Ringvase II 1971 30cm.....	250 "
54. Blomster på min måde 1971 48cm.....	300 "

55. Hvid vase med gult 1971 21cm.....	250 kr.
56. Lille krukke 1970 22cm.....	150 "
57. Fleurs fanées 1971 27cm.....	privateje
58. Traet mindehaandtaske 1971 48cm.....	1200 "
59. Tika 1971 34cm.....	600 "
60. Som en potte paa tre ben 1971 28cm.....	100 "
61. Interieur (relief) h 34x44cm 1971.....	1000 "
62. Abadie 1971 34x55cm.....	1200 "
63. Admiralen 1970 21cm.....	150 "
64. Cirkelvase 1971 23,5cm.....	250 "
65. Drama 1971 (relief) h 39x35cm.....	1000 "
66. Tilfaeldets magt 1971 (relief) h 65x72cm.....	3000 "
67. Dukketeater (relief) 1971 h 27x34,5cm.....	700 "
68. M.R.D. 1971 53cm.....	1200 "
69. Poupée Maya 1971 69cm.....	1300 "
70. Neptun 1971 66cm.....	1400 "
71. Cirkus 1971 51cm.....	1500 "
72. Stentoej no. ooo 1971 57cm.....	850 "
73. Baaahrk 1971 63cm.....	1000 "
74. Grotteskaalen 1970 46cm.....	1100 "
75. Ekspressiv krukke 1970 49cm.....	1250 "
76. La coupe du baron Samedi 1970 53cm.....	1250 "
77. Le nègre maigre de Bornéo 1970 42cm.....	800 "
78. Den mishandlede krukke 1971 37cm.....	600 "
79. Ligbaererens soen 1971 29cm.....	450 "
80. Fodspor i Gordes 1971 51hx31cm.....	1000 "
81. Brunt stentoej 1971 27cm.....	450 "
82. Bidule no. II 1971 20cm.....	75 "
83. Sirius 1971 44cm.....	1000 "
84. Lille hvid krukke 1971 17cm.....	200 "
85. Hoejst maerkvaerdig tingestb 1971 23cm.....	600 "
86. Dansende vase 1971 18cm.....	150 "
87. Brun vase med hvid blomst 1971 31cm.....	400 "
88. Blaaf vaesen 1971 35cm.....	1000 "

Tegninger à 100,150 og 200 kr.